

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΕΡΗΜΗ –ΛΑΟΝΙΝ ΤΟΥ ΠΟΡΑΚΟΥ

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Αρχαιοτήτων, ανακοινώνει τη λήξη των ανασκαφών του 2011 που διεξάγονται από το Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου. Οι ανασκαφές διήρκησαν από την 1^η Αυγούστου μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου 2011, υπό τη διεύθυνση του Δρος. Luca Bombardieri. Στην ανασκαφική έρευνα συμμετείχαν αρχαιολόγοι, σχεδιαστές, τοπογράφοι και ανθρωπολόγος από το Πανεπιστήμιο Φλωρεντίας και πέντε συντηρητές από το Soprintendenza Beni Archeologici.

Η θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου βρίσκεται σε ένα ψηλό πλάτωμα στην ανατολική όχθη που βλέπει προς τα νότια το φράγμα του Κούρη, στα σύνορα Ύψωνα και Ερήμης. Η θέση φαίνεται να κατοικήθηκε κατά τη διάρκεια δύο βασικών χρονολογικών περιόδων. Η πρώτη και πιο σημαντική, ξεκινά στην Πρώιμη Εποχή του Χαλκού μέχρι τις αρχές της Ύστερης Εποχής του Χαλκού (ΠΕΧ II/III - ΥΕΧ I). Στη συνέχεια η θέση επανα-κατοικήθηκε κατά τα τέλη της Ελληνιστικής και κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο, προφανώς μετά από μακρά περίοδο εγκατάλειψης.

Οι έρευνες του 2011 επικεντρώθηκαν στην ανασκαφή της κορυφής του λόφου (Περιοχή Α), του οικιστικού συμπλέγματος (Περιοχή Β) και του νότιου νεκροταφείου (Περιοχή Ε).

- 1) Οι ανασκαφές στην Περιοχή Α επιβεβαίωσαν τη σημασία και την έκταση του εργαστηριακού συμπλέγματος στο οποίο πιθανόν να λάμβαναν χώρα δραστηριότητες που σχετίζονται με την υφαντουργία και τη βαφή υφασμάτων, όπως άλλωστε δείχνουν και τα αποτελέσματα των αρχαιοβοτανικών αναλύσεων από δείγματα χρώματος που προέρχονται από το εσωτερικό κτισμάτων και από αγγεία. Οι έρευνες στο χώρο, που έχει διαστάσεις 20Χ20 μ., έχουν αποκαλύψει δύο νέες περιοχές αποθήκευσης (II και III) οι οποίες εκτείνονται παράλληλα η μια με την άλλη και κατευθύνονται προς τα δυτικά, προς την περιοχή αποθήκευσης I η οποία έχει ήδη διερευνηθεί. Οι ανασκαφές έχουν αποκαλύψει ολόκληρη την έκταση της περιοχής αποθήκευσης II, που καλύπτει μεγάλη έκταση

διαστάσεων 7,20X3,50 μ. και χωρίζεται σε δύο δωμάτια (Α και Β). Η κατάρρευση των τοίχων στην περιοχή αυτή πιθανόν να προκλήθηκε από κάποιο ξαφνικό επεισόδιο, αφού τόσο το κτίριο όσο και τα κινητά ευρήματα (αγγεία και άλλα αντικείμενα) βρέθηκαν συνθλιμμένα πάνω στο δάπεδο του κτιρίου.

Στην είσοδο της περιοχής αποθήκευσης βρέθηκε ένας τεράστιος τετραγωνισμένος ασβεστόλιθος διαστάσεων 1,50X0,50 μ. ο οποίος σώζει την υποδοχή της θύρας και τον εξοπλισμό της κλειδαριάς. Έτσι, το Δωμάτιο Β μπορεί να ερμηνευτεί ως μικρό δωμάτιο εισόδου στο οποίο αποθηκεύονταν μικρού και μεσαίου μεγέθους αποθηκευτικά αγγεία, θεωρείται που επιβεβαιώνεται και από τις εγκαταστάσεις ασβεστοκονιάματος στο δάπεδο. Βρέθηκε επίσης και λίθινος πάγκος μαζί με εγκατάσταση λίθινου τριβείου στη ΝΔ γωνία του Δωματίου Α, υποδηλώνοντας μια διαφορετική χρήση του χώρου αυτού, στον οποίο βρέθηκε και σημαντικός αριθμός πήλινων αποθηκευτικών αγγείων.

Η στρωματογραφία εντός της περιοχής αποθήκευσης χαρακτηρίζεται από τη διαδοχή δύο φάσεων (Α και Β). Η κεραμική που ανήκει στις δύο αυτές φάσεις παραπέμπει ξεκάθαρα στη χαρακτηριστική κεραμική παραγωγή της Νότιας Ακτής της Πρώιμης με Ύστερης Εποχής του Χαλκού Ι (ΠΕΧ ΙΙ/ΙΙΙ – ΥΕΧ Ι) με ψηλά τα ποσοστά της Ερυθροστιλβωτής και Τεφροκίτρινης Στιλβωτής κεραμικής. Επιπλέον, στην ίδια περιοχή βρέθηκαν λίθινα και μεταλλικά εργαλεία, πήλινα σφοντύλια με εγχάρακτη διακόσμηση όπως και ένα σπάνιο περίπατο από πικρόλιθο σε σχήμα κτένας.

- 2) Οι έρευνες στη χαμηλότερη αναβαθμίδα, όπου βρίσκεται το οικιστικό σύμπλεγμα (Περιοχή Β), απεκάλυψαν το θεμέλιο οικίας οργανωμένης γύρω από ανοικτή ορθογώνια αυλή (Αυλή 1) με εστία. Τα Δωμάτια 1 και 2 απλώνονται προς τα ανατολικά της Αυλής 1 και σε αυτά έχουν βρεθεί λίθινοι πάγκοι λαξευμένοι απευθείας στο φυσικό ασβεστολιθικό βράχο.
- 3) Η περιοχή του νότιου νεκροταφείου (Περιοχή Ε) απλώνεται σε σειρά αναβαθμίδων που κατευθύνονται προς τα νοτιοανατολικά του οικισμού. Σε δύο αναβαθμίδες βρέθηκαν επτά λαξευτοί τάφοι (Τάφοι 228 – 232,

240-241) με μικρούς δρόμους. Οι τάφοι αυτοί ανασκάφηκαν το 2008-2010. Φέτος ανασκάφηκαν δύο επιπλέον τάφοι: ο Τάφος 242 (ο οποίος είχε συληθεί κατά την αρχαιότητα), και ο Τάφος 243. Ο Τάφος 242 αποτελείται από μικρό θάλαμο λαξευμένο στο φυσικό βράχο και δε διαθέτει δρόμο όπως οι προηγούμενοι. Εν τούτοις, ο Τάφος 243, που κατέρρευσε μερικώς, είναι μεγαλύτερων διαστάσεων και στην είσοδό του υπάρχει λίθινος πάγκος. Τα ανθρώπινα οστά ανήκουν σε δύο ενήλικες, ενός άνδρα και μιας γυναίκας. Όσον αφορά στα κτερίσματα, στον Τάφο 243 βρέθηκαν 13 αγγεία (μικρού και μεσαίου μεγέθους κύπελλα, προχοϊσκες, και στάμνοι με πλαστική και εγχάρακτη κόσμηση όπως και διακοσμημένα πήλινα σφονδύλια και λίθινες χάνδρες). Η τυπολογία και η διακόσμηση των κτερισμάτων παραπέμπει σε τυπική κεραμική παραγωγή Ερυθροστιλβωτής κεραμικής της Νότιας Ακτής, κυρίως του τέλους της Μέσης Εποχής του Χαλκού.

Ανασκαφές 2011: Ερήμη-Λαόνον του Πόρακου, Τάφος 243